

เอกสารประกอบการเรียนรู้หน่วยที่ 3 แบบภาพสามมิติ

จำนวน 4 ชั่วโมง

ชื่อหน่วย การเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริก ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

รหัสวิชา 20100-1001

ชื่อวิชา เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

ระดับชั้น ปวช .1

จุดประสงค์การเรียนรู้การสอน

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้มีความเข้าใจในการเขียนภาพ 3 มิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วย
2. เพื่อให้มีทักษะการเขียนภาพ 3 มิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วย
3. เพื่อให้มีทัศนียภาพในการทำงานที่มีระเบียบแบบแผน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม

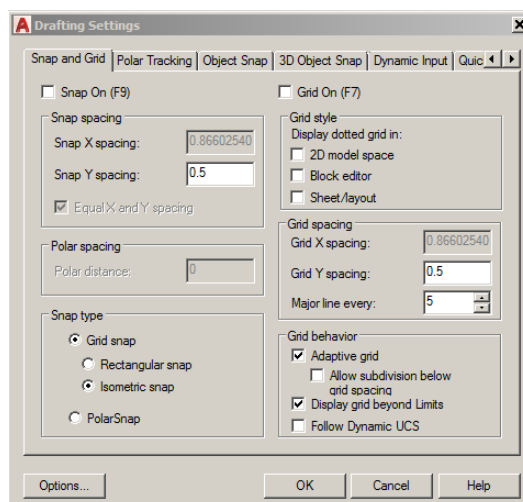
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายวิธีการเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริกด้วยโปรแกรม AutoCAD ได้ตามหลักการ
2. เขียนภาพสามมิติไอโซเมตริกตามแบบกำหนดได้ตามขั้นตอน
3. นักเรียนมีทัศนียภาพที่ดี มีความสนใจใฝ่รู้ มีวินัย มีความรับผิดชอบ

การเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริก เป็นการเขียนเส้นในแบบงานทำมุม 30 องศาที่ระนาบแกน X ภาพที่ได้จากการเขียนแบบ มีลักษณะภาพเสมือนขึ้นงานจริง โดยที่ในภาพ 3 มิติจะแสดงมิติ ความยาว ความกว้างและความสูงจากแบบงาน การใช้โปรแกรม AutoCAD สำหรับการเขียนภาพ 3 มิติ ไอโซเมตริก ผู้ใช้งานโปรแกรมจำเป็นต้องจัดเตรียมและปรับแต่งลักษณะการทำงานของโปรแกรม AutoCAD เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริก ดังนี้คือ

1. การปรับแนวแกน UCS ให้ทำงานในระนาบไอโซเมตริก

การปรับ Cross Hair ให้ทำงานในระนาบไอโซเมตริก ผู้ใช้งานโปรแกรมสามารถปรับค่า Cross Hair ได้โดยการเลือกกลุ่มคำสั่ง Tools > Drafting Settings> Snap and Grid

ภาพที่ 11.1 หน้าจอ Drafting Setting

เอกสารประกอบการเรียนรู้หน่วยที่ 3

แบบภาพสามมิติ

จำนวน 4 ชั่วโมง

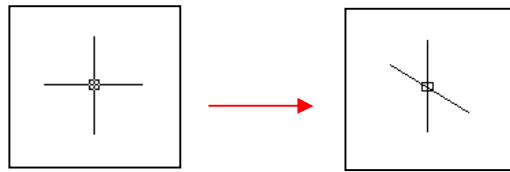
ชื่อหน่วย การเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริก ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

รหัสวิชา 20100-1001

ชื่อวิชา เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

ระดับชั้น ปวช .1

ในกลุ่มคำสั่ง Snap type ผู้ใช้งานจะต้องทำการ เลือกรหัสคำสั่ง Isometric Snap และคลิกเลือกปุ่ม OK โปรแกรมจะทำการปรับเปลี่ยนลักษณะของ Cross Hair จากรูปแรกจากรูปแรกเส้นแนวนอนและแนวตั้ง (Rectangular snap) ไปเป็นแนวแกนไอโซเมตริก (Isometric snap) ดังภาพ

ภาพที่ 11.2 การเปลี่ยนระนาบ Cross Hair

2. การใช้ปุ่มฟังก์ชัน F5 ปรับเปลี่ยนระนาบการเขียน

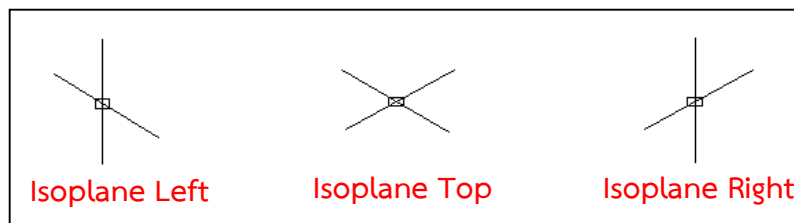
หลังจากทำการปรับแกน Cross Hair ให้เป็นโหมด Isometric snap แล้วในส่วนของ Cross Hair จะมีลักษณะการทำงานในการปรับเปลี่ยนระนาบการเขียนออกเป็น 3 ระนาบด้วยกันคือ

2.1 Isoplane Left ใช้ในการเขียนเส้นระนาบซ้ายและแนวตั้ง

2.2 Isoplane Top ใช้ในการเขียนเส้นระนาบขวาและแนวตั้ง

2.3 Isoplane Right ใช้ในการเขียนเส้นระนาบขวาและแนวตั้ง

ซึ่งในการปรับเปลี่ยนระนาบการเขียนนั้น สามารถทำการปรับเปลี่ยนได้ด้วยการกดปุ่มฟังก์ชัน F5 ระนาบการเขียนก็จะถูกปรับหมุนวนไปตามขั้นตอน

ภาพที่ 11.3 การเปลี่ยนระนาบไอโซเมตริก

3. การเขียนวงรีในภาพไอโซเมตริก

ในการเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริกนั้น รูปของวงกลมที่แสดงในภาพ 2 มิติใดๆ เมื่อทำการเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริกแล้ว วงกลมในภาพ 2 มิตินั้นจะต้องทำการเขียนแทนด้วยรูปวงรี โดยเมื่อผู้ใช้งานโปรแกรม

เอกสารประกอบการเรียนรู้หน่วยที่ 3

แบบภาพสามมิติ

จำนวน 4 ชั่วโมง

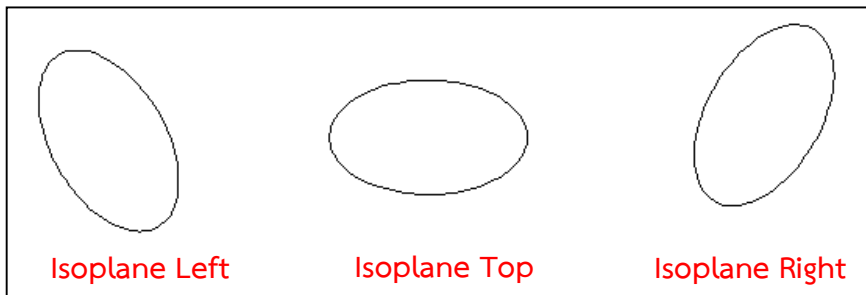
ชื่อหน่วย การเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริก ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

รหัสวิชา 20100-1001

ชื่อวิชา เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

ระดับชั้น ปวช .1

ทำการปรับระนาบการเขียนในโหมดของ Isometric snap แล้ว ในส่วนของคำสั่ง Ellipse จะทำการเพิ่มลักษณะของคำสั่งวงรีเพื่ออำนวยความสะดวกในการสร้างวงรีในระนาบไอโซเมตริก

ภาพที่ 11.4 การเปลี่ยนระนาบวงรี

การเขียนวงรีสำหรับไอโซเมตริก สามารถเลือกใช้คำสั่งได้จากคำสั่งกลุ่ม Ellipse > Isocircle ซึ่งเป็นการเขียนวงรีโดยการกำหนดจุดศูนย์กลางของวงรีเป็นลำดับแรก และกำหนดรัศมีวงรี เช่นเดียวกันกับการวงกลมแบบรัศมี

Command:...ELLIPSE

Specify axis endpoint of ellipse or [Arc/Center/Isocircle]: | .....พิมพ์ | เพื่อเลือกคำสั่งย่อย Isocircle

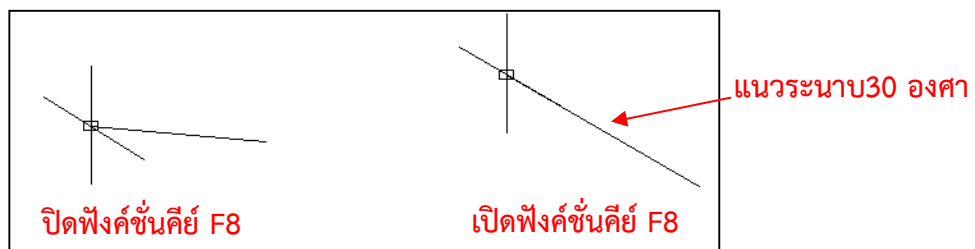
Specify center of isocircle: X,Y .....กำหนดจุดศูนย์กลางของรูปวงรี

Specify radius of isocircle or [Diameter]: .....กำหนดค่ารัศมีวงรี

หมายเหตุ ในการสร้างวงรีในระนาบแกนไอโซเมตริกนั้น ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงระนาบที่ถูกต้องของวงรีในแต่ระนาบด้วย ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนระนาบด้วยการกดปุ่มฟังก์ชัน F5

4. การใช้ปุ่มฟังก์ชัน F8 ควบคุมระนาบการเขียน

ในการเขียนเส้นในแนวแกน 30 องศาตามระนาบไอโซเมตริกนั้น ผู้เขียนแบบงานควรเปิดฟังก์ชัน Ortho (F8) เพื่อช่วยบังคับให้เส้นต่างๆ ที่ใช้ในการเขียนแบบนั้นอยู่ในมุม 30 องศาที่กำหนดดังภาพ

ภาพที่ 11.5 การควบคุมระนาบด้วยฟังก์ชัน F8

เอกสารประกอบการเรียนรู้หน่วยที่ 3

แบบภาพสามมิติ

จำนวน 4 ชั่วโมง

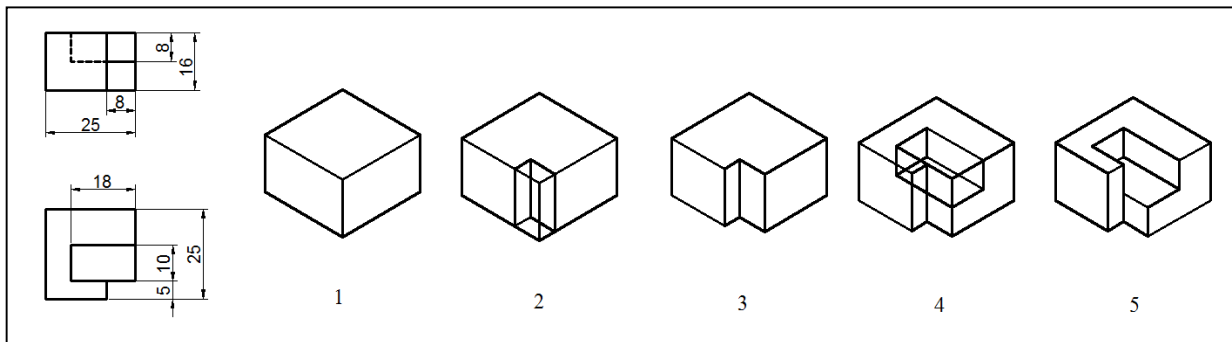
ชื่อหน่วย การเขียนภาพ 3 มิติไอโซเมตริก ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

รหัสวิชา 20100-1001

ชื่อวิชา เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น

ระดับชั้น ปวช .1

5. หลักการเขียนภาพ 3 มิติแบบไอโซเมตริก

ภาพที่ 11.6 ขั้นตอนการเขียนภาพไอโซเมตริก

1.5.1 เริ่มจากการเขียนเส้นเป็นรูปกล่องสี่เหลี่ยม ซึ่งมีขนาดความกว้าง ความยาว ความสูง ครอบคลุมขนาดของชิ้นงาน (ใช้ข้อมูลจากภาพฉาย) จากนั้นเขียนรายละเอียดส่วนต่างๆของชิ้นงานโดยเริ่มจาก ส่วนที่เห็นชัดเจน และทำการลบเส้นที่ถูกบังออก

1.5.2 เขียนด้านที่ชัดเจนที่สุดในลำดับแรก(ในกรณีเขียนแบบงานจากชิ้นงาน 3 มิติ) จากนั้น เขียนเส้นไปยังด้านต่อไปที่แสดงด้านความลึก หรือตัดลวดด้านที่ชัดเจนที่สุดไปตามระยะความลึก ทำการต่อเส้น จากขอบมุมต่างๆตามแบบงานที่กำหนด และทำการลบเส้นที่มองไม่เห็นออก

คำสั่งของโปรแกรม AutoCAD ที่ใช้ในการเขียนภาพสามมิตินั้น ผู้เขียนแบบงานสามารถใช้ คำสั่งในกลุ่มการสร้างวัตถุ 2 มิติ ได้แก่คำสั่งการเขียนเส้นตรง Line , คำสั่งการเขียนวงรี Ellipse และคำสั่งที่ใช้ สำหรับการแก้ไขงาน 2 มิติได้แก่ คำสั่งในการลบวัตถุ Erase, คำสั่งในการตัดเส้น Trim, คำสั่งในการต่อเส้น Extend, คำสั่งที่ใช้เคลื่อนย้ายวัตถุ Move, คำสั่งที่ใช้สำหรับการทำสำเนาวัตถุ Copy